

Svenska ITS Rådets position om Attraktiva resetjänster

---

1. Varför Attraktiva resetjänster?

Som resenär är du i Sverige och resten av Europa beroende av trafikantinformation och andra resetjänster för att kunna planera och genomföra dina resor. ITS kan förenkla resan genom att binda samman information från olika trafikslag för att sedan vidareförädla den till olika typer av resetjänster, oberoende av vilket trafikslag resenären använder. För att resetjänsterna skall uppfattas som attraktiva är det viktigt att de också levereras i realtid. Oavsett om du är pendlare, skolbarn, funktionsnedsatt, näringsidkare eller charterresenär skall morgondagens transportsystem bidra till att resan blir enkel, trygg och säker.

För att lyckas i detta arbete måste akademi, offentlig sektor och näringsliv samarbeta. Framtidens resetjänster bygger på innovation och samverkan bland dessa aktörer. Det är också i denna samverkan som morgondagens exportprodukter för det svenska näringslivet kommer att uppstå.

Uppdraget

ITS-rådet har fått ett direktiv¹ av regeringen att verka för ett ökat svenskt agerande i EU inom området. Bakgrunden är att regeringen ser möjligheten att såväl påskynda som påverka införandet av olika ITS-tjänster och också samordna tjänsterna på europeisk och internationell nivå. Detta kommer i förlängningen att komma det svenska näringslivet till nytta, inte minst våra exporterande företag.

Positionspapperna beskriver på en övergripande nivå de viktiga aspekterna hur vi från svenskt håll agerar i olika EU-sammanhang när det gäller ITS-frågor. Dokumentet ska kunna användas av såväl representanter från näringslivet, offentliga organisationer, akademien och dess forskare som olika branschorganisationer. Varje positionspapper omfattar det trafikslagsövergripande perspektivet.

---

¹ Regeringens direktiv: http://www.sou.gov.se/kommittedirektiv/2010/dir2010_67.pdf

Position Paper December 2011

Följande prioriterade områden inom Attraktiva resetjänster behandlades i den trafikslagsövergripande ITS-strategin och handlingsplanen² som Vägverket på uppdrag av regeringen tog fram 2010.

- Inom persontrafiken skall en förhandlingsman tillsättas för att möjliggöra relevant information för resenärer om och på terminaler/bytesplatser, oavsett trafik- och terminaloperatör.
- Pilotprojekt inom attraktiva resetjänster skall demonstreras med utgångspunkt från "The daily commuter"

Pågående arbeten

Arbetet med att utveckla attraktiva resetjänster pågår bland många aktörer i Sverige, exempelvis Storstadsforum, Svensk Kollektivtrafik, Trafikverket och ett flertal privata initiativ. Samtidigt sker en rad aktiviteter inom området, där EU, bilaterala konsortier samt UITP är viktiga aktörer.

- En plattform där olika privata och offentliga aktörer möts för att diskutera framtidens resetjänster har startats inom ramen för Storstadsforum.
- Ett projekt för tillgängliggörande av data för utveckling av nya resetjänster har initierats, se positionsappret Tillgängliggörande av transportrelaterad data oberoende av trafikslag.
- Inom ramen för Storstadsforum utreds också hur olika trafikslag skall inkluderas i utvecklingen av de nya resetjänsterna (gång, cykel, bil, kollektivtrafik - buss, spårvagn, t-bana – pendeltåg, långdistanståg/regionalståg). Syftet är att skapa multimodala resetjänster. För att förenkla för resenären bör resetjänsterna (offentliga och kommersiella) vara samordnade och länkade till varandra så att det finns en enkel ingång till informationen.
- En utredning pågår om roller och ansvar mellan offentliga och privata initiativ. Utredningen sker delvis inom ramen för Storstadsforum.
- EU har tagit fram ett positionspapper för tillgängliggörande av multimodal resedata³. En europeisk reseplanerare utreds för närvarande av EU-kommissionen. Sverige deltar i utvecklingsarbetet på flera fronter.

2. Prioriteringar för framtiden

Inom positionen Attraktiva resetjänster har Sverige valt att lägga fokus på ett antal utvalda områden som skall snabba på utvecklingen inom området:

- Arbetet med att tillsätta en förhandlingsman behöver initieras omgående. Uppgiften är att efter den nya kollektivtrafiklagens införande 1 januari 2012 tillse att konkurrensneutral information görs tillgänglig. Syftet är att möjliggöra för resenärer att få relevant information om och på

² ITS-strategi och handlingsplan: <http://www.sou.gov.se/its/handlingsplan.htm>

³ UITP Position paper: <http://www.uitp.org/mos/positionspapers/114-en.pdf>

Position Paper

December 2011

terminaler/bytesplatser oavsett trafik- och terminaloperatör. Hantering av avvikelser och prognoser och hur denna information görs tillgänglig för alla berörda ska ingå i detta uppdrag. Trafikantinformationen måste kunna förmedlas via flera kanaler som t ex skyltar, utrop, webb, mobil.

- En plattform bör skapas för samarbete mellan flera privata och offentliga aktörer.
- Kontinuerlig bevakning av olika europeiska initiativ, exempelvis UITP Urban ITS-plattform⁴, ITS-direktivet⁵ m.fl.
- Gränssnitt bör skapas mellan befintliga lokala, regionala och nationella resetjänster i syfte att kunna återvinna redan existerande tjänster och databaser.
- För att förenkla för resenären bör flera tjänster rymmas med under paraply sajten www.trafiken.nu⁶. Det kan rymma såväl offentliga, som olika privata initiativ. Fördelen är att resenären kan hitta information på en plats oavsett transportslag och sedan välja den tjänst som passar för tillfället. Andra initiativ som bör inkluderas är den i Göteborg framtagna tjänsten attraktiv resetjänst, eller den i Stockholm presenterade ”carbon smart commuting”.
- En standardisering av gränssnitt mellan olika delar av resetjänster bör genomföras, såväl i Sverige som på EU-nivå.
- För enkel användning för resenären – skapa paraply för tjänster där såväl offentliga som privata initiativ kan samverka och lös affärsrelationerna inom ett sådant ramverk.
- Skapa öppna miljöer för utveckling av ”appar” där data och information är tillgängligt för alla.

3. ITS-rådets positionspapper

Följande positionspapper är framtagna till dags dato. De ska vara dynamiska i sin karaktär och kommer att uppdateras successivt. Dessa dokument finns på ITS Rådets hemsida www.sou.gov.se/its.

- Tillgängliggörande av kvalitetssäkrade trafikslagsövergripande information.
- ITS Gods
- Fordonsrelaterad ITS
- Attraktiva resetjänster
- Gemensamt betalsystem inom kollektivtrafiken och transportsektorn
- Trafikledning i Storstad – alla trafikslag
- ITS och Trafiksäkerhet

⁴ Urban ITS Platform: <http://www.uitp.org/mos/positionspapers/106-en.pdf>

⁵ ITS Directive: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2010:207:0001:0013:EN:PDF>

⁶ Trafiken.nu: <http://trafiken.nu/>

4. Kontaktpersoner

Karin Hård av Segerstad
Senior Advisor ITS
karin.hard-af-segerstad@trafikverket.se
+46 70 762 23 69

Alf Petersson
Senior Advisor ITS
alf.petersson@trafikverket.se
+46 70 558 01 22